

آیا کتب درسی ریاضی ایران رو به بهبودند؟

تحلیل محتوای دو کتاب ریاضی قدیم (چاپ ۱۳۹۱) و جدید التالیف (چاپ ۱۳۹۳) پایه هشتم در مبحث جبر از دیدگاه شناختی بلوم

محمود فرهادیان
هیأت علمی دانشگاه پیام نور مرکز کرمان

محسن فرخی،*
دبیر ریاضی شهرستان نهبندان

چکیده

چاپ ۱۳۹۱ با کتاب جدید التالیف ریاضی -۳- در پژوهش حاضر سعی شده است کتاب ریاضی سال سوم راهنمایی (قبل از استقرار نظام آموزشی ۳ هشتم) معادل سوم راهنمایی (چاپ ۱۳۹۳) در بخش جبر به کمک دیدگاه شناختی بلوم تحلیل محتوا و مقایسه گردد. گفتنی است این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد محقق می باشد لذا علت انتخاب کتب مذکور و نیز بخش جبر این کتب، همین موضوع است. این تحقیق با توجه به روش از نوع توصیفی - تحلیلی و با توجه به هدف از نوع کاربردی است. پس از تحلیل یافته های پژوهش مشخص شد در کتاب سال ۱۳۹۱ به سطوح بالای حیطه شناختی بلوم کمتر پرداخته شده است (حدود ۹۸ درصد سوالات کتاب درسی تنها به سه حیطه دانش، درک و فهم و کاربرد توجه دارد). که این نقیصه تا حدودی در کتاب چاپ ۱۳۹۳ برطرف شده است و به کلیه ی شش حیطه توجه شده است (که موجب تعمیق یادگیری توسط دانش آموزان می گردد). اما هنوز هم نیاز به توجه بیشتر به حیطه های بالای شناختی احساس می شود. در مجموع کتاب چاپ ۱۳۹۱ از مزیت های قابل توجهی نسبت به کتاب چاپ ۱۳۹۳ برخوردار است. اما پیشنهاد می گردد برای هر چه بهتر شدن کتاب حاضر دبیران محترم از بازی و ریاضی، همچنین سوالات تکمیلی جهت پرداختن به سطوح بالای شناختی بهره گیرند.

واژه های کلیدی: تحلیل محتوا، کتب درسی ریاضی، دیدگاه شناختی بلوم

مقدمه

در این بخش، برای نمونه، مقدمه مقاله نوشته می شود. مقاله ارسالی باید حداقل ۳ و حداکثر ۴ صفحه داشته باشد و فقط در همین قالب نوشته شود. بدیهی است به مقالاتی که توصیه های موجود در قالب را رعایت نکرده باشند، ترتیب اثر داده نخواهد شد. ۶ در کتب درسی نیز به فراخور آن تغییراتی صورت -۳- همزمان با اجرای طرح تحول آموزش و پرورش در سال های اخیر، و استقرار نظام آموزشی ۳ گرفت. سوالی که در اینجا مطرح می شود این است که مولفان کتب درسی جدید (به ویژه در درس ریاضی) تا چه حد توانسته اند در برآورده کردن نیاز های آموزشی جامعه دانش آموزی کشور و تولید محتوای آموزشی متناسب با نیاز امروز جامعه، موفق عمل کنند. اهمیت این موضوع زمانی بیش از پیش می شود که بدانیم که در نظام های آموزشی متمرکز مانند آموزش و پرورش ایران، کتاب درسی به عنوان اولین راهنمای معلم، جایگاهی بسیار تعیین کننده دارد. با عنایت به مطالب ذکر شده بر آن شدیم تا با کمک یک دیدگاه علمی معتبر مانند دیدگاه شناختی بلوم، دو کتاب ریاضی قدیم و جدید التالیف پایه ی هشتم را تحلیل محتوا نماییم تا مشخص گردد آیا تغییرات صورت گرفته در این کتاب ها توانسته اهداف نظام آموزشی را محقق نموده و گامی رو به جلو بردارد و یا به عبارت دیگر محتوای کتاب جدید می تواند دانش آموز خلاق و فعال پرورش دهد و اگر در این امر موفق بوده نقاط قوت و ضعف آن کجاست؟ از اهداف دیگر این تحقیق این است معلمان

* سخنران